

Høringssvar fra bestyrelsesmedlemmer i FaF

Af Pia Brandsnes, Turi Hindskov Høiler, Alice Lundgren, Ulla Odgaard, Claus Børre Petersen og Merete Skjernov.

Medlemmer af FaFs bestyrelse har i fællesskab udarbejdet et høringssvar til Kulturministeriets "Udkast til Forslag til Lov om museer mv." (Museumsloven). Vi havde forskellige synspunkter og lagde vægt på forskellige aspekter, men vi kunne enes om nedenstående tekst. Af tidsmæssige grunde nåede vi ikke at få fat i hele bestyrelsen, men enkelte andre FaF medlemmer nåede at kommentere teksten. I FaFs vedtægter hedder det, at: "Foreningens formål er at skabe et kollegialt fællesskab og et forum for fagarkæologer, hvor faglige - også fagpolitiske - emner kan diskuteres. Dette skal tjene til en udvikling af vores fag og styrke vores rolle i forhold til det øvrige samfund." Dette formål søges opfyldt ved bl.a. at: "Optage kontakt til institutioner, foreninger og andre, der arbejder med, eller i fremtiden kunne tænkes at arbejde med områder indenfor arkæologi." Da museumsloven er et område med konsekvenser for alle fagarkæologer, fandt vi det aktuelt at deltage i høringen og har indgivet det svar som kan læses her.

I forbindelse med den diskussion der har foregået i bestyrelsen, vil vi gerne høre medlemmernes holdninger til:

- 1) det aktuelle høringssvar.
- 2) hvordan FaF skal deltage i den videre proces i forhold til museumsloven - især i fasen mellem folketingets første og anden behandling
- 3) i hvilket omfang FaF skal gå ind i fagpolitiske problemstillinger.

Kulturministeriet
Nybrogade 2
Postboks 2140
1015 København K.

FaF
Vandkunsten 5
1467 Kbh. K.

København 29.10.2000

Vedrørende udkast til forslag til lov om museer m.v.

Tak for muligheden for at kommentere på det foreliggende udkast til ændring af lov om museer. FaF (Foreningen af Fagarkæologer) er en forening af knapt 100 faguddannede arkæologer, og har derfor en primær interesse i museumsloven.

FaF er en forholdsvis ny forening, og er derfor åbenbart ikke på ministeriets primære høringsliste, hvilket har betydet, at det desværre ikke har været muligt at gennemføre fagligt uddybende gennemgang af det foreliggende forslag blandt foreningens medlemmer. Nærværende kommentar må derfor regnes for medlemmer af bestyrelsens umiddelbare bemærkninger, ligesom FaF gerne ser, at foreningen i fremtiden bliver opført på den officielle høringsliste.

Bemærkninger:

FaF finder det positivt, at lovforslaget lægger op til en ændring af den grundlæggende finansiering af den arkæologiske beskyttelse af Danmarks fortid.

Den i forslaget skitserede finansieringsmodel vil være med til at eliminere det store problem, som konjunktursvingninger inden for bygge- og anlægsvirksomhed hidtil har udgjort. FaF støtter derfor princippet om, at betalingen følger udnyttelsen af arealet. Det er dog en forudsætning, at straffelovens bestemmelser og sanktionsmuligheder på området opdateres til et niveau, hvor en tilsidesættelse af forpligtelsen aldrig bliver rentabel for skadevolder.

Herudover har FaF på nuværende tidspunkt følgende konkrete kommentarer:

Ad kapitel 6, §14, 7).

Det er positivt, at man ønsker at skærpe kvalitetskravet til de statsanerkendte museer ved at stille krav om faguddannet personale. Når der er tale om museer med ansvar for arkæologiske undersøgelsesopgaver, gør udkastet imidlertid ikke op med det problem, at de fleste museer har for få faguddannede arkæologer ansat.

Udgravning er en destruktiv proces, og mange vigtige spor kan kun iagttages under udgravningen. Vi er i dag helt klar over, at udgravningen af materialet er det første led i forskningsprocessen, og

at det derfor er afgørende for forskningens resultater og udvikling, at også denne del varetages af faguddannede arkæologer.

Forskning kræver et forskningsmiljø, derfor er det også vigtigt, at arkæologerne indgår i et team, hvor faglig diskussion kan finde sted. FaF må derfor på det kraftigste opfordre til, at gældende lov sikrer, at arkæologisk materiale til enhver tid håndteres af faguddannede arkæologer. Det kan umiddelbart virke som en unødvendig bemærkning, men der er desværre en udbredt anvendelse af gratis arbejdskraft og ikke faguddannet personale i forbindelse med forvaltningen af Danmarks arkæologiske arv, som har en forringende virkning på både forskningsdynamikken og kvaliteten på området. Dette har selvfølgelig også betydet ringere mulighed for beskæftigelse for ledige universitetsuddannede arkæologer.

Der bør således være ansat mindst to, men helst flere, faguddannede arkæologer ved museer med ansvar for arkæologiske undersøgelsesopgaver. Alternativt kan udgravnings-virksomheden varetages af større enheder end lokalmuseet.

Ad Kapitel 8, §23 stk. 2.

Hvis de kulturhistoriske museer med ansvar for det arkæologiske arbejde blev inddraget i udarbejdelsen af regionplan, kommuneplan og lokalplan, kunne mange problemer og spildt arbejde undgås. Derfor er det ikke en præcis nok formulering, at "Regionplanmyndigheden og kommunalbestyrelsen skal *bestræbe sig på* at inddrage .....", hvis denne paragraf skal udtrykke noget effektivt. Det bør derfor være en forpligtelse for de lokale planlæggere og myndigheder at indrage museer med arkæologisk ansvar i planlægningen på et tidligt stadium.

En anden løsning man kan pege på er, at fagfolk med ansvar for netop denne del kunne ansættes hos myndighederne.

Ad. Kapitel 8, §23 stk. 1 samt stk. 4, §24 stk. 1, §25 og kapitel 9 §26 stk. 5.

Vi må i høj grad modsætte os formuleringen "væsentlig" i forbindelse med "kulturarv" og "fortidsminder". Det er vores holdning, at fortidsminder er væsentlige indtil andet er bevist. I alle taler og intentioner er kulturministeren da også helt klar over, at materiale skal bevares på stedet for senere generationers præferencer og teknisk viden. Det må også betyde, at "væsentlig" ikke er en egenskab vi kan definere i nutiden, og selv et bredt, demokratisk og faguddannet organ kan kun rådgive om definitionen af "væsentlige fortidsminder".

Revisionen af museumslovgivningen er længe ønsket og ventet, og vi opfatter lovforslagets intention som meget positivt for området.

FaF stiller sig derfor meget gerne til rådighed i arkæologisk henseende i det omfang det måtte ønskes i en nær eller fjern fremtid.

Med venlig hilsen

På vegne af medlemmer i FaFs bestyrelse

Pia Brandsnes

Turi Hindskov Høiler

Alice Lundgren

Ulla Odgaard

Claus Børre Petersen

Merete Skjernow